

| Titulació | Tipus | Curs |
|-----------|-------|------|
| Turisme   | OB    | 3    |

## Professor/a de contacte

Nom: Maria Noguera Noguera

Correu electrònic: maria.noguera@uab.cat

## Equip docent

Marta-Patricia Aparicio Montesinos

(Extern) MartaPatricia.Aparicio@uab.cat

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

*No hi ha prerequisits*

## Objectius

1. Proporcionar els coneixements necessaris que permetin a l'alumnat identificar i entendre el context econòmic-financer de la comptabilitat de costos, familiaritzant-lo amb la seva terminologia i aplicacions.
2. Aconseguir que l'alumnat descobreixi i sàpiga utilitzar la relació existent entre l'estructura de costos, nivell d'activitat i el benefici d'una empresa.
3. Conèixer i saber utilitzar els diferents sistemes d'acumulació de costos per valorar inventaris i mesurar resultats.
4. Formar l'alumnat en els diferents sistemes d'acumulació i assignació de costos utilitzats per valorar el cost d'un producte o servei i confeccionar el corresponent compte de resultats analític, identificant els costos del producte i els costos del període.
5. Iniciar l'alumnat en la problemàtica dels costos indirectes de manera que estigui familiaritzat amb els principals mètodes utilitzats a la pràctica per a la seva imputació en el cost del producte o servei.
6. Mostra l'elaboració del càlcul del cost estàndard
7. Descriure la diferència entre Pressupostos fixes i pressupostos flexibles
8. Introduir l'alumnat en l'anàlisi de desviacions
9. Introduir a l'alumnat el concepte de pressupost mestre i ajudar-los a entendre els principals beneficis que aporta a l'organització.
10. Descriure els principals components d'un pressupost mestre
11. Mostrar com es determina un pressupost mestre i les desviacions de vendes.

12. Mostrar com es descomponen les desviacions de costos del pressupost flexible en components de preu i d'eficiència.
13. Mostrar com es descomponen les desviacions del pressupost de vendes en tots els seus components (volum de mercat, quota de mercat, preu mig de mercat i preu relatiu de mercat)
14. Diferenciar costos i ingressos rellevants dels costos i ingressos irrellevants en contextos de presa de decisions.
15. Coneixement i reflexió sobre les desigualtats de gènere i les diferents formes de sexisme a les empreses

## Competències

- Aplicar els conceptes relacionats amb els productes i empreses turístiques (econòmic i financer, recursos humans, política comercial, mercats, operatiu i estratègic) en els diferents àmbits del sector.
- Desenvolupar una capacitat d'aprenentatge autònom.
- Manejar les tècniques de comunicació a tots els nivells.
- Planificar i gestionar activitats partint de la qualitat i la sostenibilitat.
- Planificar, organitzar i coordinar el treball en equip, creant sinergies i sabent-se situar al lloc dels altres.
- Prendre decisions en contextos d'incertesa i ser capaç d'avaluar i preveure les conseqüències d'aquestes decisions a curt, mitjà i llarg terminis.
- Proposar solucions alternatives i creatives a possibles problemes en l'àmbit de la gestió, la planificació, les empreses i els productes turístics.
- Tenir visió de negoci, captar les necessitats del client i avançar-se als possibles canvis de l'entorn.
- Treball en grup.

## Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els conceptes de la direcció comptable i financera i de recursos referent al producte i a l'empresa turística i en els diferents àmbits del sector.
2. Aplicar les tècniques de control pressupostari per a la gestió dels costos, l'anàlisi de les desviacions i la gestió de l'eficiència.
3. Desenvolupar una capacitat d'aprenentatge autònom.
4. Emetre informes tecnicocomptables en relació amb la situació financera d'una empresa i proposar solucions als problemes i alternatives de millora.
5. Identificar la informació que proporcionen els estats financers i determinar la situació econòmica i financera d'una empresa.
6. Identificar les alternatives financeres de l'empresa a curt i llarg terminis.
7. Manejar les tècniques de comunicació a tots els nivells.
8. Planificar i gestionar activitats partint de la qualitat i la sostenibilitat.
9. Planificar, organitzar i coordinar el treball en equip, creant sinergies i sabent-se situar al lloc dels altres.
10. Prendre decisions en contextos d'incertesa i ser capaç d'avaluar i preveure les conseqüències d'aquestes decisions a curt, mitjà i llarg terminis.
11. Tenir visió de negoci, captar les necessitats del client i avançar-se als possibles canvis de l'entorn.
12. Treball en grup.

## Continguts

### **TEMA 1. Organitzacions, directius i Comptabilitat**

1. Organitzacions, directius i comptabilitat
2. El paper de la comptabilitat a les organitzacions
3. Diferències entre Comptabilitat financera i Comptabilitat de gestió

### **TEMA 2. Costos: Concepte, Terminologia i classificació**

1. Concepte de cost
2. Diferències entre cost i despesa,
3. Tipologies de classificació de costos.
4. Càlcul del cost dels principals factors en empreses de serveis
5. Costos individualitzats vs costos globalitzats
6. El punt d'equilibri i el marge de seguretat

#### TEMA 3. Formació del Cost dels Productes i dels Serveis

1. Anàlisis dels diferents sistemes d'acumulació de costos
2. Assignació i repartiment costos indirectes
3. Repartiment de costos comuns
4. Sistemes de costos per comanda
5. Sistemes de costos per processos
6. Altres sistemes de costos (Sistemes de costos basats en les activitats, costos híbrids,...)

#### TEMA 4. Alternatives bàsiques d'imputació de Costos

1. Direct Cost (DC)
2. Full Cost (FCI, FCT)
3. Imputació Racional (IR)
4. Reconciliació de resultats entre DC, FC, IR
5. Implicacions en els sistemes d'informació comptable.

#### TEMA 5. Els Costos Estàndard: Definició, Components i Càlcul

1. Concepte i utilitat del cost estàndard
2. Càlcul del cost estàndard
3. Cost estàndard unitari i total del producte o servei

#### TEMA 6: Planificació, elaboració de pressupostos i control pressupostari

1. La planificació i el pressupostoperatiu
2. El pressupost flexible
3. Passos per a l'elaboració del pressupost mestre (pressupost de vendes, pressupost de compres, pressupostos costos operatius, pressupost de tresoreria, ...)

#### TEMA 7. Control Pressupostari i Anàlisi de Desviacions

1. El control pressupostari com a eina de gestió
2. Anàlisi de les desviacions comercials
3. Anàlisi de les desviacions productives

### Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                     | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                          |       |      |                          |
| Classes teòriques i pràctiques            | 35    | 1,4  | 1, 5, 7, 10, 11          |
| Resolució i presentació de casos pràctics | 30    | 1,2  | 2, 3, 4, 6, 7, 11, 12    |
| Tipus: Supervisades                       |       |      |                          |

|                                         |    |     |                                |
|-----------------------------------------|----|-----|--------------------------------|
| Tutories                                | 25 | 1   | 1, 5, 7                        |
| Tipus: Autònomes                        |    |     |                                |
| Elaboració de treballs                  | 10 | 0,4 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12 |
| Estudi (preparació tests i exàmens)     | 15 | 0,6 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11        |
| Exercicis pràctics i resolució de casos | 20 | 0,8 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12 |

### 1. Metodologia de la part teòrica del curs:

Exposició del contingut teòric del programa amb el suport audio-visual necessari (presentacions PowerPoint, visualització de vídeos de suport a la teoria, etc.). A la vegada que es fomentarà en tot moment, la participació de l'alumnat a l'aula i es valoraran les seves aportacions, reflexions, i dubtes.

### 2. Metodologia de la part pràctica del curs:

Preparació i presentació a classe per part dels alumnes d'un cas d'estudi basat en les explicacions teòriques realitzades. Per tal de guiar i avaluar el treball en grup es realitzaran tutories acreditatives en les dates estipulades prèviament.

### 3. Metodologia de l'aprenentatge fora de l'aula (Campus Virtual):

La plataforma Campus Virtual s'utilitzarà per compartir informació entre alumnes i professor així com altres mitjans complementaris a les explicacions de l'aula (material teòric addicional, casos pràctics, exercicis, enllaços web, etc.)

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                          | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge              |
|--------------------------------|-----|-------|------|---------------------------------------|
| Activitats i treballs pràctics | 40% | 10    | 0,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Control periòdic 1             | 30% | 2,5   | 0,1  | 1, 2, 4, 5, 6                         |
| Control periòdic 2             | 30% | 2,5   | 0,1  | 1, 2, 4, 5, 6                         |

**L'avaluació continuada** de coneixements i competències en aquesta assignatura serà avaluat de la següent manera:

a) Activitats pràctiques (**40% de la nota total del curs**): Realització i presentació d'exercicis i casos pràctics a presentar a classe dintre dels períodes establerts.

1. Aquests casos pràctics es guiaran a través de com a mínim una tutoria obligatòria acreditativa (**5% de la nota**). Si un membre del grup no assisteix a la tutoria obtindrà una acreditació de zero d'aquesta activitat avaluativa.

2. Realització dels diferents exercicis a desenvolupar al llarg del curs i exposició d'un cas pràctic (35% **de la nota**). En cada sessió d'exposició els grups tindran un màxim de 20 minuts per realitzar la presentació, integrant en aquesta de forma argumentada els conceptes teòrics que formin part d'aquest exercici pràctic.

b) Controls periòdics: La realització de dues o més proves repartides al llarg del curs que representaran el 60% de la nota del curs. Per poder fer mitja amb les activitats pràctiques és necessari obtenir una nota mínima de 5 en la mitja dels controls periòdics (no cada un individualment).

Per aprovar l'assignatura es necessari obtenir una nota mínima de 5 en la mitja entre les activitats pràctiques i els controls periòdics (recordar que per tal que els controls puguin fer mitja amb les activitats pràctiques és necessari haver obtingut una nota mínima de 5 en la mitja dels controls).

**L'avaluació final** per aquells alumnes que han suspès l'avaluació continuada, constarà de dues parts (part teòrica i part pràctica):

Part teòrica: Preguntes tipus test (valdrà el 20% de la nota)

Part pràctica: Diversos casos pràctics a desenvolupar (valdrà el 80% de la nota)

Els alumnes que a l'avaluació final hagin obtingut una nota igual o superior a 3,5 i menor de 5, es podran presentar a l'examen de recuperació. La qualificació màxima d'aquest examen de re-avaluació no superarà el 5 com a nota final.

L'avaluació única per aquells alumnes que l'hagin sol·licitada a Gestió Acadèmica en els períodes establerts al calendari acadèmic-administratiu, constarà de dues parts (part teòrica i part pràctica)

Part teòrica: Preguntes tipus test (valdrà el 20% de la nota)

Part pràctica: Diversos casos pràctics a desenvolupar (valdrà el 80% de la nota)

Els alumnes que a l'avaluació única hagin obtingut una nota igual o superior a 3,5 i menor de 5, es podran presentar a l'examen de recuperació. La qualificació màxima d'aquest examen de re-avaluació no superarà el 5 com a nota final.

La qualificació de l'assignatura serà NO AVALUABLE quan l'estudiant es presenti a menys de la meitat de les activitats d'avaluació i/o no es presenti a l'examen final.

## **Bibliografia**

### **Bibliografia Bàsica**

Bhimani A, Horngren CT, Datar SM and Rajan M. (2023). *Management and Cost Accounting*, Edition 7th.; Pearson Editorial. ISBN: 9781292436029

Del Campo Moreno, Paloma, Parte Esteban, Laura (2019). *Contabilidad de costes para la gestión de empresas turísticas*, Editorial Sanz y Torres. ISBN:9788417765514

Schuster, Peter, Mareike Heinemann, and Peter Cleary (2021). *Management Accounting* / Peter Schuster, Mareike Heinemann, Peter Cleary. Cham, Switzerland: Springer.

### **Bibliografia Addicional**

Asociación española de contabilidad y administración de empresas. La contabilidad de gestión. Serie de principios de contabilidad de gestión. AECA.

Anthony RN, Hawkins DF and Merchant KA. *Accounting: Text and cases*. McGraw-Hill.

Dobson, L.R & Hayes, D.K. (2018) Managerial Accounting for the Hospitality Industry, Ed. Wiley. E-Book:

<https://www.wiley.com/en-us/Managerial+Accounting+for+the+Hospitality+Industry,+2nd+Edition-p-9781119299271>

Drury, C. Management and Cost Accounting. Thomson Learning.

Drury, C. Management Accounting for Business Decisions. Thomson Learning.

Hilton, RW. Managerial Accounting. McGraw Hill.

Horngrén CT, Foster G, Datar S. (2020). *Contabilidad de Costes: un enfoque de gerencia*. Pearson Education. (Edició original en anglès: Horngren CT, Foster G, Datar S. Cost Accounting; a Managerial Emphasis. Pearson Education)

Mallor Rodríguez, C., Jiménez Montañés, María Ángela: Contabilidad de Costes, Ed Pirámide

Mallo Rodríguez, C., Rocafort Nicolau, A (2014): Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Ed. Pirámide.

## Programari

No hi ha programari específic

## Grups i idiomes de l'assignatura

| Nom         | Grup | Idioma          | Semestre            | Torn      |
|-------------|------|-----------------|---------------------|-----------|
| (TE) Teoria | 1    | Català/Espanyol | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria | 2    | Anglès          | primer quadrimestre | matí-mixt |